Povodně - Pravidla základní hygieny

MYTÍ RUKOU

Myjte si pečlivě a často ruce!

Toto jednoduché a základní hygienické pravidlo je jedním z nejdůležitějších hygienických opatření, které Vám umožní chránit své zdraví během obnovy Vašich domovů. Myjte si ruce zejména vždy po styku s povrchy, které byly v kontaktu se záplavovou vodou nebo kaly, vždy před jídlem a pitím, vždy než se dotýkáte obličeje, ale i před a samozřejmě po použití WC.

PITNÁ VODA

K pití používejte pouze vodu, jejíž zdravotní nezávadnost je ověřena.

VODA Z VLASTNÍ STUDNY

Pokud bydlíte v povodní zasažené oblasti a nejste napojeni na veřejný kontrolovaný vodovod, ale máte vlastní studnu, je třeba prověřit kvalitu vody v této studni provedením chemického a bakteriologického vyšetření, i když studna nebyla zatopena. Je totiž možné, že došlo ke kontaminaci spodních vod a kontrola je tedy nezbytná. Do doby prověření kvality vody by voda neměla být používána k pití. K pití je možno používat vodu z cisteren s označením „pitná voda“ tato by se měla převařovat po dobu 15 minut), nebo vodu balenou. Pokud byla vaše studna přímo zatopena, nelze vodu z této studny rovněž používat jako pitnou, a to až do doby po provedené sanaci studny a zjištění vyhovujících výsledků rozboru vody.

Postup při sanaci zatopených studní

Sanaci zatopené studny je účelné provádět až po stabilizaci vodního režimu v postižené oblasti, úklidu okolí studny a jejím stavebně technickém zabezpečení. Očista a dezinfekce studní se provádí za přítomnosti nejméně 3 osob, pro případ poskytnutí první pomoci osobě, která sestupuje do studny. Při sanaci by je potřeba provést následující kroky:

1.
Mechanicky očistit vnější stěny studny a čerpací zařízení od nánosů bahna a nečistot a opravit poškozené části vnějšího krytu studny. Důkladně opláchnout čistou vodou, nejlépe tlakovou.
2.
Otevřít studnu a úplně vyčerpat vodu.
3.
Zjistit, zda se ve studni nevyskytují jedovaté plyny a zda je u dna dostatek kyslíku – nejjednodušším způsobem kontroly je spuštění zapálené svíčky na dno studny. V případě bezkyslíkatého prostředí svíčka zhasne, v případě výskytu methanu dojde k vzplanutí.
4.
Důkladně mechanicky (např. kartáčem) očistit vnitřní stěny studny, čerpací zařízení a dno studny. Důkladně opláchnout čistou vodou a vodu opět úplně vyčerpat.
5.
Omýt vnitřní stěny studny 5 % roztokem SAVA (1 litr SAVA nalijeme do 20 litrů vody). Pozor pracujte v gumových rukavicích!
6.
Opláchnout stěny studny čistou vodou a vodu znovu odčerpat.
7.
Odstranit stávající pokryv dna (štěrk, hrubozrnný písek) a vyměnit za nový, případně důkladně propraný starý.
8.
Nechat studnu naplnit vodou a v případě, že je voda dále kalná pokračovat v čerpání až do vymizení zákalu.
9.
Provést dezinfekci vody, k níž se doporučuje přípravek SAVO. Při provádění dezinfekce respektujete návod na použití.
10.
Orientačně uvádíme, že (při nejběžnějších průměrech skružových studní do 80 do 120 cm) na 1 m výšky vody ve studni se dávkuje 9 ml SAVA. Celkové množství SAVA pro dezinfekci vypočítejte podle výšky vody ve studni, pak toto množství rozřeďte v kropicí konvi a roztokem pokropte vnitřní stěnu skruží i hladinu vody. Nechejte působit alespoň 8 hodin.
11.
Teprve po provedené desinfekci je možno odebrat vzorek k provedení laboratorní kontroly.

POTRAVINY (pokyny pro domácnost)

ZAPLAVENÉ ZEMĚDĚLSKÉ PLODINY

Všechny zemědělské plodiny, které byly zaplaveny povodňovou vodou, kaly a bahnem, je nutné považovat za zdravotně závadné. Tyto plodiny v žádném případě nejezte. O použití ke krmení zvířat musí rozhodnout veterinární lékař.
Zemědělské plodiny, které nebyly zcela zatopeny a dále rostou, doporučujeme využívat až po hygienické kontrole, nejdříve po třech týdnech po skončení záplav. Ovoce na stromech a keřích, které nebylo zaplaveno, je možno jíst po důkladném omytí pitnou vodou.

ZAPLAVENÉ POTRAVINY

Nejezte potraviny zaplavené povodňovou vodou, kalem a bahnem s výjimkou potravin hermeticky balených ve skle a plechu (konzervy). Tyto konzervy je však nutno před použitím očistit a dezinfikovat (viz dále). Zaplavené potraviny s výjimkou hermeticky balených zlikvidujte uložte do označených kontejnerů).

ČIŠTĚNÍ KONZERV:

1.
Odstraňte nálepku.
2.
Umyjte konzervu v čisté vodě se saponátem.
3.
Umyjte konzervu v roztoku dezinfekčního prostředku a poté opláchněte pitnou vodou.
4.
Znovu označte konzervu (zejména popisem potraviny a datem spotřeby).

ZLIKVIDUJTE KONZERVY JESTLIŽE:

1.
Obsah konzervy (plech, sklo, uzávěr) byl narušen.
2.
Suchý obsah je zvlhlý.
3.
Obal je silně pomačkán – není jistota, zda je obal opravdu neporušen.
4.
Znečištění uzávěru nelze odstranit očištěním a dezinfekcí.

ZLIKVIDUJTE CHLAZENÉ NEBO MRAŽENÉ POTRAVINY, JESTLIŽE:

1.
Chlazené potraviny byly ponechány nad teplotu 6°C déle než 4 hodiny.
2.
Mražené potraviny roztály a byly tak ponechány déle než 2 hodiny.
3.
Potraviny jeví odchylky od standardní kvality (např. zapáchají) nebo přišly do styku se záplavovou vodou.

ZLIKVIDUJTE VŠECHNY NÁSLEDUJÍCÍ POTRAVINY VYSTAVENÉ ZÁTOPOVÉ VODĚ:

1.
Otevřená balení, která byla v kontaktu se záplavovou vodou.
2.
Neotevřená balení potravin v papírovém obalu nebo s víčkem z voskového papíru, s netěsnícím plastovým víčkem zejména v případě, že obsahují majonézy a dresinky.
3.
Sáčková balení koření, bylin, čaje.
4.
Mouku, obiloviny, cukr, kávu v sáčcích a pytlících.
5.
Všechny potraviny v papírových, látkových a celofánových obalech, i když vypadají jako suché a nepoškozené (např. sůl, cereálie, těstoviny, rýže, sušenky, crackery, čokoláda, bonbóny aj.).
6.
Všechny potraviny neuzavřené hermeticky (např. instantní kakao, směsi na pečení).
balené nápoje, které nejsou hermeticky uzavřeny.
Máte-li jakékoliv pochybnosti o nezávadnosti potraviny, zlikvidujte ji !!! V případě prvních příznaků onemocnění (bolest břicha, průjem, teploty) kontaktujte svého lékaře.
Nepodceňujte počáteční lehké příznaky!

ZÁSADY LIKVIDACE NÁSLEDKŮ ZÁPLAV V POSTIŽENÝCH DOMECH A BYTECH

ZÁSADY VYSOUŠENÍ DOMU NEBO BYTU:

1.
Udělejte v místnostech nebo místnosti průvan otevřením oken a dveří.
2.
Je-li to možné, použijte ventilátory nebo teplovzdušné zdroje.
3.
Buďte opatrní při používání benzinových agregátů uvnitř domu nebo bytu, můžete se otrávit zplodinami (oxid uhelnatý).

ÚKLID A DEZINFEKCE DOMU NEBO BYTU:

1.
Odstraňte všechno bahno a nečistoty z povrchu důkladným umytím vodou a mechanickým očištěním.
2.
Odstraňte veškerý zvlhlý interiérový materiál – tapety a vše, co samo odpadává (např. omítky).
3.
Než začnete s dezinfekcí jakéhokoliv povrchu, seznamte se důkladně se způsobem ředění použitého dezinfekčního prostředku dle návodu na obalu.
4.
Nejdříve si nasaďte gumové rukavice.
5.
Nábytek, podlahy, zdi, nádobí, dopravní prostředek dezinfikujte za pomoci 2 % roztoku Chloraminu B, který připravíte rozpuštěním 8 vrchovatých polévkových lžic prášku v 10 litrech vody. Dále se může použít SAVO (1 litr SAVA nalijeme do 10 litrů vody). Nechejte působit 30 minut nebo zaschnout.
6.
Dezinfikované předměty, které přijdou do styku s potravinami, nezapomeňte opláchnout pitnou vodou, stejně tak i hračky.
7.
Všechny dutiny ve zdi a stropech musí být otevřeny, vyčištěna a pečlivě vysoušeny.

ČIŠTĚNÍ A DEZINFEKCE ODĚVŮ A PRÁDLA:

1.
Nejdříve si nasaďte gumové rukavice.
2.
Silně znečištěné prádlo namočte na 4 hodiny do 1 % roztoku Chloramminu B (připravte rozpuštěním 4 vrchovatých lžic prášku v 10 litrech studené vody), nebo na 8 hodin do roztoku SAVA (připravíte nalitím 1 litru SAVA do 10 litrů vody).
3.
Méně znečištěné prádlo namočíme po dobu 1 hodiny do 1 % roztoku Chloraminu B (připravíte rozpuštěním 4 vrchovatých polévkových lžic v 10 litrech vody) nebo do SAVA (1 litr SAVA nalijte do 10 litrů vody).
4.
Prádlo po dezinfekci vyperte obvyklým způsobem za použití pracího prášku.
5.
Pozor! Chloramin B a SAVO mají bělící účinky!
6.
Cennější šatstvo, které nelze dezinfikovat v Chloraminu B a SAVU, vysušte, vykartáčujte a nechejte vyčistit v čistírně.

DEZINFEKCE ODPADNÍCH SIFONŮ A ŽUMP:

1.
Použijte 5 % roztok Chloraminu B (20 vrchovatých polévkových lžic na 10 litrů vody) nebo zalijte odpad neředěným přípravkem SAVO.

2.
K dezinfekci odpadu žump použijte 1 kg chlorového vápna na 1m³ obsahu žumpy.

3.
Po skončení úklidových prací doporučujeme dezinfikovat ruce v 0,5 % roztoku Chloraminu B po dobu 1 minuty.

4.
Roztok připravíte rozmícháním 2 vrchovatých polévkových lžic prášku v 10 litrech vody.

Autor, zdroj: materiály MV ČR a HZS ČR

Více rad a informací najdete na www.zachrannykruh.cz